

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІР**

**ACTUAL PROBLEMS TEACHER EDUCATION:
EUROPEAN AND NATIONAL DIMENSION**

Матеріали
І Міжнародної науково-практичної конференції
(3 – 5 червня 2016 року)

Том 2

Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ
ОСВІТИ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ І
НАЦІОНАЛЬНИЙ ВИМІР**

**ACTUAL PROBLEMS TEACHER EDUCATION:
EUROPEAN AND NATIONAL DIMENSION**

**Матеріали
I Міжнародної науково-практичної конференції
(3 – 5 червня 2016 року)**

Том 2

УДК 378 (4 + 477) (082)
ББК 74р3я431
А43

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 8 від 26 травня 2016 р.)*

Наукова редакція:

1. Лякішева А. В. – доктор педагогічних наук, професор (голова)
2. Гусак П. М. – доктор педагогічних наук, професор
3. Кузавва І. Б. – доктор педагогічних наук, професор
4. Смолюк І. О. – доктор педагогічних наук, професор
5. Дурманенко Є. А. – кандидат педагогічних наук, доцент
6. Семенов О. С. – кандидат педагогічних наук, доцент
7. Семенова Н. І. – кандидат педагогічних наук, доцент
8. Брушневська І. М. – старший викладач

Верстка: Богдан І. О., Онищук В. Ф.

Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (3-5 червня 2016 р.) [Текст] / А. В. Лякішева (заг. ред.), П. М. Гусак, І. М. Брушневська та ін. – у 2 т. – Т.2(О-Я). – Луцьк: ФОП Покора І. О., 2016. – 254 с.

У Збірнику представлено Матеріали виступів учасників I Міжнародної науково-практичної конференції "Актуальні проблеми педагогічної освіти: європейський і національний вимір".

Матеріали подано у авторській редакції.

УДК 378 (4 + 477) (082)
ББК 74р3я431

Зміст

Олексів Наталія. Когнітивне картування в умовах підготовки майбутніх інженерів-педагогів у галузі комп'ютерних технологій	5
Онищук Ірина. Самовираження зростаючої особистості у музично-творчій діяльності	10
Остапівська Ірина. Подвійний вплив Інтернету на формування особистості майбутніх учителів початкових класів	20
Остапівська Тетяна. Застосування методу проектів для навчання математики молодших школярів	25
Остапівський Ігор. Генеза менеджменту соціальної роботи	30
Павлюк Тетяна. Особливості організації формування логіко-математичної компетенції дошкільників в умовах інклюзивної групи	35
Rapalski Bernard. Edukacja ortymalna	40
Панченко Вікторія. Застосування інтерактивних методів у навчанні англійської мови студентів ВНЗ	51
Rękała Anna. Trudności w nauczaniu na poziomie edukacji wczesnoszkolnej ucznia z alkoholowym zespołem płodowym fas	58
Шлецька Любомира. Проблема соціалізації особистості в умовах трансформації сучасного суспільства	62
Петровиц Валерій. Міжвідомча взаємодія суб'єктів соціальної роботи: базові теоретичні положення	68
Полєвікова Ольга. Переваги адаптації національної вищої освіти до європейського освітнього простору в контексті міжнародної діяльності Херсонського державного університету	75
Пріма Раїса, Рославець Руслана. Освітнє середовище як чинник формування професійної мобільності майбутнього педагога	80
Pstrąg Dorota. Społeczne cechy środowiska rodzinnego nieletnich naruszających normy prawne	85
Ратинська Інна. Формування моральної відповідальності у студентів вищих навчальних закладів шляхом гуманізації виховного середовища	90
Рого Ганна. Зміст навчально-виховної діяльності в дошкільних закладах Закарпаття кінця ХІХ – початку ХХ ст	95
Rejman Józef. Praca socjalna w doktrynie i praktyce krajów europejskich a kształcenie. Szkic podstawowych elementów	100
Репницька Дарія, Семенова Наталія. Урахування індивідуальних особливостей школярів при формуванні навчальних груп	106
Рібіцун Юлія. Окремі аспекти реалізації психолінгвістичного підходу при розробці змісту художньо-мовленнєвого навчання дітей із тяжкими порушеннями мовлення	111
Сачук Юлія. Принципи формування соціально-професійної мобільності майбутніх викладачів інформатики у процесі магістерської підготовки	116
Самойленко Неля. Сучасний гендерний підхід до професійної підготовки вчителя	120
Саварин Павло. Підготовка майбутніх викладачів вищих технічних навчальних закладів до застосування медіатехнологій у професійній діяльності	125
Семенов Олександр. Технологічні аспекти формування творчо спрямованої особистості старшого дошкільника	129
Семенова Наталія. Теоретичні засади формування здорової особистості дитини 6-го року життя	134
Сергєєва Валентина. Змістова сутність творчості як розвивальної діяльності дитини	140
Сидорук Ірина. Професійне становлення фахівця із соціальної роботи	145
Сільчук Анна. Формування ціннісного ставлення до здоров'я в дітей старшого дошкільного віку у взаємодії дошкільного навчального закладу і сім'ї	152
Слома Наталя. Використання дидактичних ігор в опануванні дошкільниками	

иноземної мови.....	156
Смолюк Артем. Професійний саморозвиток майбутніх вчителів початкової школи	162
Смолюк Іван. Педагогічне управління процесом формування пізнавальних інтересів учнів початкової школи.....	167
Смолюк Світлана. Формування освітньо-розвивального середовища початкової школи в педагогічному досвіді В.Сухомлинського.....	172
Sokal Maciej. Hip hop w resocjalizacji czy resocjalizacja hip-hopu? Zarys perspektyw ogólnych badań kulturowych w Polsce i na Ukrainie.....	176
Солодуха Юлія. Підготовка дітей дошкільного віку до навчання в школі засобами розвиваючих ігор.....	181
Стасюк Людмила. Особливості педагогічного супроводу в умовах інклюзії.....	187
Томашевська Ірина. Інноваційна компетентність в структурі професійної підготовки майбутнього педагога.....	190
Torgyik Judit. Miért járunk múzeumba? Avagy a múzeumlátogatás motívumai a szabadidő során. (Чому ми відвідуємо музеї? Або мотивація відвідування музею у свій вільний час).....	194
Троцюк Ольга. Мовні табори як засіб розвитку комунікативної іншомовної компетенції школярів.....	202
Турчин Ірина. Теорія визволення у критичній педагогіці Пауло Фрейре.....	205
Федорченко Тетяна. Особливості роботи центрів соціально-психологічної реабілітації у контексті профілактики негативного впливу соціального середовища.....	209
Циплюк Аліна. Міжособистісна взаємодія у форматі «викладач – студент» у процесі творчої здоров'язбережувальної діяльності майбутніх вчителів.....	214
Цюняк Оксана. Капчук-Кашецька Марія. Формування професійної культури майбутніх учителів у процесі виробничої практики в школі.....	219
Чапюк Юлія. Молодший шкільний вік як сензитивний щодо розвитку креативного мислення дітей.....	223
Чернета Світлана. Напрями та умови соціально-педагогічної діяльності з формування правової компетентності старшокласників.....	227
Червінська Інна. Реалізація студентоцентричної моделі підготовки майбутнього педагога до професійної діяльності в умовах освітнього простору ВНЗ.....	233
Чосік Леся. Аспекти професійної підготовки студентів до формування практичних умінь і навичок у молодших школярів на уроках математики.....	238
Ясінська Наталія. Основні чинники формування гендерних відносин у дітей старшого дошкільного віку.....	243
Яструб Оксана. Актуальний стан сформованості культури міжособистісної взаємодії у майбутніх вчителів початкової школи в позааудиторній роботі.....	248

Отже, на розвиток та становлення менеджменту соціальної роботи значний вплив мали наукові школи управління та процесний, системний і ситуаційний підходи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Анрі Файоль. Загальне і промислове управління [Електронний ресурс] / Анрі Файоль. – Режим доступу: <http://gtmarket.ru/laboratory/basis/> 5783.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. проф.
3. Соціальна робота: Менеджмент соціальної роботи: Навчальний посібник. - К.: ДЦССМ, 2003 // Соціальна робота. Книга 7.
4. Філософський енциклопедичний словник. – М.: Советская енциклопедія, 1983.- 840с.
5. Шатун В.Т. Основи менеджменту: Навчальний посібник / В.Т. Шатун. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. – 376 с.

Павлюк Тетяна

кандидат педагогічних наук, доцент,

Рівненський державний гуманітарний університет

Особливості організації формування логіко-математичної компетенції дошкільників в умовах інклюзивної групи

Дошкільна освіта є першою ланкою у неперервній системі освіти. Від якості її організації значною мірою залежатимуть якість та динаміка особистісного розвитку дитини, реалізація у житті. Тому необхідно створити сприятливі умови для особистісного становлення і творчої самореалізації кожної дитини, формування її життєвої компетентності.

Проблема логіко-математичного розвитку дошкільника набуває все більшого значення. Це пояснюється позитивним впливом цього процесу на всебічний гармонійний розвиток особистості дитини. Розвиток логіко-математичних здібностей дітей дошкільного віку – це важлива сучасна

методична проблема дошкільної освіти. Сьогодення вимагає створити сприятливі умови для оволодіння дитиною початковими формами дослідництва, експериментування, винахідництва щоб розвинути уміння формулювати запитальні речення, самостійно вивчати навколишній світ, радити відкриттям [7].

У дослідженнях, присвячених проблемі математичного розвитку дошкільників, увага акцентується на формуванні в дітей окремих математичних знань про кількісні відношення, форму, величину предметів, орієнтування в просторі і часі (Р. Березіна, Л. Гайдаржійська, Л. Зайцева, З. Лебедєва, Г. Леушина, К. Назаренко, Т. Степанова, А. Столяр, К. Щербакова та ін.).

Навчання математиці в дошкільному віці сприяє становленню дитини як особистості. Особливої ваги це набуває для адаптації дітей з особливими освітніми потребами в колективі здорових однолітків.

Теоретичні засади організації інклюзивного навчання стали предметом досліджень В. Синьова, Т. Ілляшенко, Н. Назарової, В. Тарасун, І. Хафізулліної, Ю. Шумилівської та ін. Практичним аспектам організації інклюзивного навчання присвячені праці О. Мартинчука, М. Захарчука, С. Алексєєнко, І. Демченко, М. Хайруддінова.

Вчена А. Колупасва пропонує дотримуватися наступного визначення інклюзивного навчання, яке передбачає створення освітнього середовища, яке б відповідало потребам і можливостям кожної дитини, незалежно від особливостей її психофізичного розвитку. Інклюзивне навчання – гнучка індивідуалізована система навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку в умовах масової загальноосвітньої школи (дошкільного навчального закладу) за місцем проживання. Навчання відбувається за індивідуальною програмою в дошкільному навчальному закладі та індивідуальним навчальним планом в школі, дитина забезпечується медико-соціальним та психологічним педагогічним супроводом [3, с.24].

Перехід до інклюзії зумовлює необхідність змін в організації навчально-виховного процесу дошкільних навчальних закладів. Перед усім пер-

методистами та педагога постають нелегкі завдання як особистісного, так і професійного характеру.

Однією з найважливіших умов впровадження інклюзивної моделі в навчальному закладі є організація професійного співробітництва, результатом якого має стати освітнє середовище, максимально сприятливе для різнобічного розвитку всіх дітей, у тому числі з особливими потребами [4, с.110].

Українські дослідники (Е. Данілавічюте, С. Литовченко, А. Колупасва, В. Синьов, Т. Ілляшенко) вважають, що для оптимального здійснення інклюзивної освіти на етапі дошкільного дитинства необхідно створювати такі спеціальні умови виховання і навчання дітей з обмеженими можливостями здоров'я в установі загальнорозвиваючого типу:

1. Створення нормативно-правового та програмно-методичного забезпечення.

В закладу має бути розроблена нормативно-правова база, яка враховує особливості організації освіти дітей з обмеженими можливостями. Навчання і виховання дітей з обмеженими можливостями здоров'я необхідно здійснювати у відповідності зі спеціальними програмами з урахуванням індивідуальних особливостей вихованців: віку, структури порушення, рівня психофізичного розвитку, тому дошкільний навчальний заклад має бути укомплектовано спеціальною літературою з корекційного навчання.

2. Створення предметно-розвиваючого середовища.

У дошкільному навчальному закладі мають бути створені умови для забезпечення повноцінного розвитку усіх видів дитячої діяльності та корекції відхилень дитини.

3. Кадрове забезпечення.

Обов'язковою умовою функціонування інклюзивного закладу є наявність висококваліфікованих корекційних педагогів.

4. Створення психолого-педагогічного супроводу.

Для цього створюються психолого-медико-педагогічні консиліуми, мета яких – організація виховання, навчання і розвитку дітей з обмеженими

можливостями здоров'я, розширення кола спілкування дітей, а також психологічна та соціальна підтримка сімей [4].

Важливою складовою організації навчання в інклюзивній групі є також наявність відповідного ресурсного забезпечення (матеріально-технічні, організаційні умови, підготовленість фахівців тощо).

Розвиток елементарних математичних уявлень у інклюзивній групі здійснюється на фронтальних заняттях. Аналіз наукових джерел з питань розвитку інклюзивної освіти дає підставу стверджувати, що спільна форма навчання та виховання дітей з особливостями розвитку та їхніми здоров'ями однолітками сприятиме більшому розумінню та усвідомленню навчального матеріалу.

Особливу увагу слід відводити діагностиці сформованості елементарних математичних уявлень дітей, яка проводиться на початку навчального року. Проводити обстеження за всіма параметрами розвитку математичних уявлень частіше одного разу на рік не має сенсу. Це лише зайве перевантажує дитину і звичайно не дає якісних результатів для основного процесу навчання.

На основі результатів діагностики відбирається зміст як для групової, так і для індивідуальної роботи з кожною дитиною. Крім того, діти діляться на підгрупи відповідно до рівня володіння ними різними елементарними математичними уявленнями.

Враховуючи контингент дітей в інклюзивній групі, потрібно підбирати ігри та завдання на фронтальному занятті так, щоб вони були спрямовані на вирішення не тільки навчальних, а й корекційно-розвивальних завдань. Слід звертати увагу на специфіку засвоєння математичних знань дітьми дошкільного віку (постійне повторення вивченого матеріалу і побудова на основі засвоєних раніше знань нових).

Труднощі можуть виникати під час вивчення числа (абстрактне поняття та формування уявлень про час (плинність часу не можна продемонструвати)). Велику увагу слід відводити корекції уявлень, особливо просторових. Формування просторових уявлень особливо утруднено у дітей з ДЦП, просторові труднощі відчувають не тільки діти із затримкою розвитку

інтелектуальною недостатністю, а й багато хто із дітей з нормальним рівнем розвитку. Це пов'язане з тим, що є велика кількість дітей з ведучою лівою рукою і в колективі однолітків це викликає певні непорозуміння. Завдання на розвиток математичних уявлень потрібно включати практично в кожне заняття.

Таким чином, проблема включення дітей з обмеженими можливостями здоров'я в процес навчання нормально розвиваються однолітків є актуальною і багатоаспектною, вирішення якої потребує подальшого проведення досліджень і розробок, створення спеціальних умов у дошкільних навчальних закладах. Навчання математики відбувається на фронтальних заняттях із врахуванням індивідуального підходу до кожної дитини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Данілавічюте Е. А. Стратегії викладання в інклюзивному навчальному закладі: [навч.-метод. посіб.] / Е. А. Данілавічюте, С. В. Литовченко; за ред. А. А. Колупасвої. – К. : Видавнича група «А.С.К.», 2012. – 360 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»).
2. Денисова Д. Математика для дошкільнят. Старша група 5 + / Д. Денисова, Ю. Дорожін. – М.: Мозаїка-Синтез, 2007. – С. 31.
3. Колупасва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: [монографія] / А. А. Колупасва – К.: «Саміт-Книга», 2009. – 272 с.: іл. – (Серія «Інклюзивна освіта»).
4. Колупасва А. А. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі : [навч.-метод. посіб.] / А. А. Колупасва, Е. А. Данілавічюте, С. В. Литовченко. – К. : Вид. група «А.С.К.», 2012. – 192 с. – (Серія «Інклюзивна освіта»).
5. Концепція розвитку інклюзивної освіти / Дефектолог. – 2010. – №3. – С. 3–5.
6. Степанова Т. М. Індивідуалізація і диференціація навчання математики дітей старшого дошкільного віку: [монографія] / Т. М. Степанова. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2006. – 208 с.

7. Щербакова С. І. *Методика навчання математики в дитячому світі* [навч. посібник] / С. І. Щербакова. – М.: Видавничий центр «Академія», 2004. – 370 с.

Panasiuk Bernard

Wyzsza Szkoła Zarządzania i Administracji w Zamościu
Gimnazjum w Łabuniach

Edukacja optymalna

Reformowana edukacja

Polska w 1989 roku, jako pierwszy kraj w dawnym obozie socjalistycznym, wkroczyła na drogę transformacji ustrojowej, gospodarczej i społecznej. Przebudowa państwa objęła niemal wszystkie sfery życia społecznego. Zasadnicze zmiany zaszły także w edukacji, do których przede wszystkim należy zaliczyć:

- przekazanie prowadzenia szkół jednostkom samorządu terytorialnego, osobom prawnym i fizycznym, z zachowaniem nadzoru pedagogicznego kuratora oświaty;
- zmiany strukturalne w systemie oświaty, m. in. skrócenie do 6 lat czasu nauki w szkole podstawowej i wprowadzenie nowego typu szkoły – gimnazjum;
- nowa podstawa programowa i związany z nią pluralizm programów i podręczników;
- wprowadzenie systemu egzaminów zewnętrznych;
- wprowadzenie procedury awansu zawodowego nauczycieli;
- wprowadzenie kolejnej reformy programowej w 2009 roku.

Ostatnimi, istotnymi zmianami, było wprowadzenie obowiązku szkolnego dla sześciolatków oraz bezpłatnych podręczników do pierwszej i drugiej klasy szkoły podstawowej i pierwszej klasy gimnazjum.

Osiągnięcia uczniów

Wymiernym i obiektywnym efektem stale wprowadzanych zmian w oświacie były wyniki Badań w Programie Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów (Programme for International Student Assessment). Program pomiaru PISA

przeprowadzanych w
obszarach
oraz czytania
funkcjonują
podstawow
absolwentów
i interpreta
uczniów n
zmniejszeni
potwierdziły
wykazały w
krajów Un
uczestniczył
świecie. Pol
pomiaru prz
gimnazjalny
Opracowanie

Średnie
Czytanie
Matematyka
Rozumienie

Źródło:
Filozofii i Soc
Jeżeli w
część podn
merytoryczne
bezpieczeństw
zawodowego,
społeczeństwie